

rozepře. §§ 49 čís. 1 a 50 j. n. nepřicházejí zde v úvahu, naopak obdobně § 49 čís. 6, který stanoví rovněž výlučně příslušnost okresních soudů bez ohledu na hodnotu předmětu sporu. Dle těchto zákonných ustanovení, ježto, jak první soudce zjistil, jde v tomto sporu o poměr obchodního pomocníka proti zaměstnavateli, aniž bylo žalovanou stranou popřeno, že se k podniku žalovaného nevztahuje živnostenský řád, jest vzhledem k tomu, že v U. živnostenského soudu není, splněna příslušnost okresního soudu v U.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze upřít oprávněnosti. Dle žalobcova přednesu domáhá se tento mzdy a náhrady platu za lhůtu výpovědní jako obchodní pomocník žalované obchodní firmy. Dle §u 41 zákona o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák., jsou příslušny, vyřizovati takové spory, soudy živnostenské. Poněvadž však živnostenský soud není zřízen v sídle soudu, do jehož pravomoci žalovaná strana patří, jest k rozhodnutí rozepře příslušným soud obecný. Otázkou spornou jest, zda jest věcně příslušným soud okresní, či sborový. Ustanovení §u 37 zák. o živn. soudech nelze zde užiti, poněvadž se vztahuje pouze na spory mezi majiteli živnostenských podniků a jich pomocníky, pro něž platila do té doby ustanovení §u 87 lit. c) zák. ze dne 8. března 1885, čís. 22 ř. zák. a má tudíž § 37 na mysli pouze spory dle §u 73 odstavec první živn. ř. § 41 a § 1 odstavec druhý zákona o obch. pomoc. má však na zřeteli pouze zřizence, kteří jsou určeni k provádění služeb kupeckých, aneb ku provádění vyšších služeb nekupeckých. Nedá se tedy odvoditi z ustanovení §u 37 zákona o živn. soudech výhradná příslušnost okresních soudů, jako soudů nahražujících soud živnostenský. Nedá se však vyvoditi ani obdobným použitím §u 49 čís. 6 j. n., neboť příslušnost dle §u 49 čís. 6 j. n. jest omezena pouze na onen okruh zaměstnanců, kteří nenáleží ani mezi obchodní pomocníky ani nevykonávají vyšších služeb nekupeckých, nýbrž jsou sluhy, pomocníky při hospodářství polním, lesním, nádenníky, mistry, pomocníky, dělníky, učni neb lodníky. Poněvadž zákon v §u 31 zák. o obch. pomoc. neurčil výlučnou věcnou příslušnost okresního soudu pro případy, kde by v místě živnostenského soudu nebylo, jako to učinil v §u 37 zák. o živn. soudech, dlužno za to míti, že, není-li opodstatněna příslušnost živnostenského soudu pro řešení sporu z poměru, upravených zákonem o obchodních pomocnících, řídí se předmětná příslušnost řádných soudu hodnotou předmětu sporu (reper. nálezu 229). Poněvadž v tomto případě cena předmětu je udána na 9492 Kč 82 h, jest odůvodněna příslušnost soudu sborového.

Čís. 2725.

Nebyly-li prodány všechny nemovitosti stížené simultanním právem zástavním, nemusí býti zjištěny berní odhadní hodnoty nemovitostí,

jestli z návrhu věřitelova zřejmo, že se domáhá úplného zaplacení z rozvrhových podstat.

(Rozh. ze dne 13. června 1923, R II 237/23.)

V rozvrhovém řízení o výtěžku dražby za prodané nemovitosti nařídil rekursní soud prvnímu soudu, by doplnil řízení a vydal nové rozvrhové usnesení mimo jiné v tomto směru: Pohledávku spořitelny města V. 2217 Kč 10 h s přísl. bude nutno z rozdělovacích podstat 174, 415, 416, 430 potud přikázati, pokud tyto vložky mají k zapravení přispěti, poněvadž nemovitosti vložka čís. 385, 184 a 391, na kterých pohledávka ta též vázne, prodány nebyly a spořitelna zapravení této pohledávky pouze z prodaných vložek výslovně nežádala. Za tím účelem bude nutno berní odhadní hodnoty vložek 174, 385, 415, 416, 430, 184, 391 zjistiti a je dle Šu 222 odstavec čtvrtý ex. ř. za základ výpočtu položit. Vzhledem k tomu odpadne zjišťování náhradních nároků Aloise P-a, Julia K-a, fy A. F. a Reginy L-ové, poněvadž pohledávka spořitelny dosáhne jen částečného krytí z rozdělovaných podstat 174, 415, 416, 430 a se zbytkem zůstane na neprodaných vložkách 385, 184, 391 dále váznouti. Další knihovně zajištěné pohledávky bude přikázati dle knihovního pořadí a to pouze z těch podstat, které se týkají vložek, na nichž knihovně váznou. Při pohledávkách, které váznou též na neprodaných nemovitostech, bude nutno berní odhadní hodnoty za základ výpočtu položit, pakli dotýčný věřitel zaplacení pouze z prodaných nemovitostí výslovně nežádal.

Nejvyšší soud změnil napadená usnesení v odstavci, dle něhož při pohledávkách, které váznou též na neprodaných nemovitostech, bude nutno, berní odhadní hodnoty za základ výpočtu položit, jestliže dotýčný věřitel zaplacení pouze z prodaných nemovitostí výslovně nežádal, v ten způsob, že tato zásada neplatí pro pohledávky firmy A. F., Julia K-a a Reginy L-ové, jimž náleží hotové zaplacení z rozvrhových podstat podle druhého odstavce Šu 222 ex. ř.

Důvody:

Podle Šu 222 ex. ř. sluší pohledávky, pro něž je zřízena simultánní hypotéka, zapraviti hotovým zaplacením z rozvrhované podstaty. Z rozvrhové podstaty za určitou v exekuční dražbě prodanou nemovitost, zapraviti jest hotovým zaplacením buď celou takovou pohledávku, nebo jen pomernou její částku, připadající na tuto nemovitost; otázku, který z těchto dvou případů má nastati, zodpověděti jest podle toho, zdali věřitel, pro jehož pohledávku zřízena jest simultánní hypotéka, žádá zapravení celé pohledávky, či poměrné její částky. Věřitel musí tudíž učiniti návrh v tomto směru. Není však třeba, by výslovně prohlásil, že žádá úplné zaplacení celé pohledávky pouze z určité rozvrhové podstaty, nýbrž stačí, když z jeho prohlášení je zřejmo, že žádá úplné zaplacení z této podstaty. Když takového prohlášení neučiní, nastupuje ovšem pravidelný případ, že dojde uspokojení dle poměru jednotlivých rozvrhových podstat, byly-li totiž všechny simultánně zavázané nemo-

vitosti prodány. Totéž musí i tenkrát nastati, nebyly-li všechny simultánně ručící nemovitosti prodány a věřitel nežádá úplného uspokojení z rozvrhových podstat; v tomto případě musí býti berní odhadní hodnoty vzaty za základ výpočtu částek, věřiteli z rozvrhových podstat příslušejících. Pak-li však z věřitelova návrhu zřejmo, že žádá úplné zaplacení z rozvrhových podstat, není příčiny, by berní odhadní hodnoty byly vzaty za základ výpočtu, nýbrž sluší výpočet predsezvítí podle druhého odstavce Šu 222 ex. ř., neboť v tomto případě nelze při výpočtu částek, věřiteli příslušejících, přihlížeti k nemovitostem neprodaným, za jeho pohledávku simultánně zavázaným, nýbrž jen k nemovitostem prodaným a tedy také jen k rozvrhovým podstatám, exekuční dražbou získaným. To platí pro pohledávky všech tří stěžovatelu, totiž firmy A. F-a, Julia K-a i Reginy L-ové, neboť všichni prohlásili, že k rozvrhovému roku účtují své celé pohledávky a žádají, by ji n byly přikázány a k výplatě poukázány, z čehož je zřejmo, že žádají úplné zaplacení z rozvrhových podstat.

Čís. 2726.

Ujednáno-li, že odběratel může jen do stanovené lhůty vrátiti obal (sudy), na určitý peníz oceněný, může prodatel po uplynutí lhůty žádati buď vrácení obalu nebo určenou jeho cenu, nikoli cenu v čase požadování.

(Rozh. ze dne 13. června 1923, Rv II 531 22.)

Žalobce dodal žalovanému, s nímž byl v obchodním spojení, v roce 1916 lihoviny v sudech a zároveň mu poslal taktury s doložkou, že (žalobce) jest ochoten sudy vzíti zpět, jen když do lhůty, ve faktuře uvedené, budou vráceny, vždy však že sudy zůstávají vlastnictvím žalobce. Sudy cenil si tehdy žalobce na 213 K 80 h. Žalovaný sudu nevrátil a byly mu pak při plenění roku 1917 uloupeny. Žalobě, zadané v roce 1921, o vrácení sudu v původním stavu nebo zaplacení jich nynější ceny procesní soud prvního stádu vyhověl. Důvody: Žalobě bylo vyhověno, neboť dle doložky ve faktuře zůstávají sudy vždy vlastnictvím strany žalující, když nebyly do 14 dní vráceny. Poněvadž obchod se stal v době válečné, kdy následkem rostoucího disažia papírových peněz cena peněz ustavičně klesala, proti čemuž cena zboží ustavičně stoupala, vyplatilo se v té době, sudy si podržeti, poněvadž na tom strana, která si sudy podržela, získávala. Žalovaný měl právo zaplatiti zároveň se zbožím takturovanou cenu za sudy a tím by byl získal sudu legálně, když ji však nezaplatil, dal na jevo, že chce sudy vrátiti, i měl tedy dle čl. 282 obch. zák. povinnost řádného kupce o sudy se starati, čehož však neučinil, sudu, které měl již dávno vrátiti, nevrátil a, když tedy na počátku července 1917 byl jeho obchod vyrabován a sudy mu částečně odcizeny, nese si škodu sám, neboť dle své povinnosti jako řádný kupce měl sudy již dávno vrátiti a, špekuloval-li na to, že zboží stoupalo a že sudy budou mítí vždy větší cenu, následkem čehož jich proti své povinnosti nevrátil, jednal na vlastní nebezpečí a nemůže nyní žádati, by škoda, povstálá jeho zaviněním, byla hrazena někým jiným. Kdyby se jednalo o pohledávku peněžní, musel by následky klesající